

Frétt nr. 11/2020

18.11.2020

Leiðandi hagvísir Analytica – Lægsta gildi frá upphafi mælinga

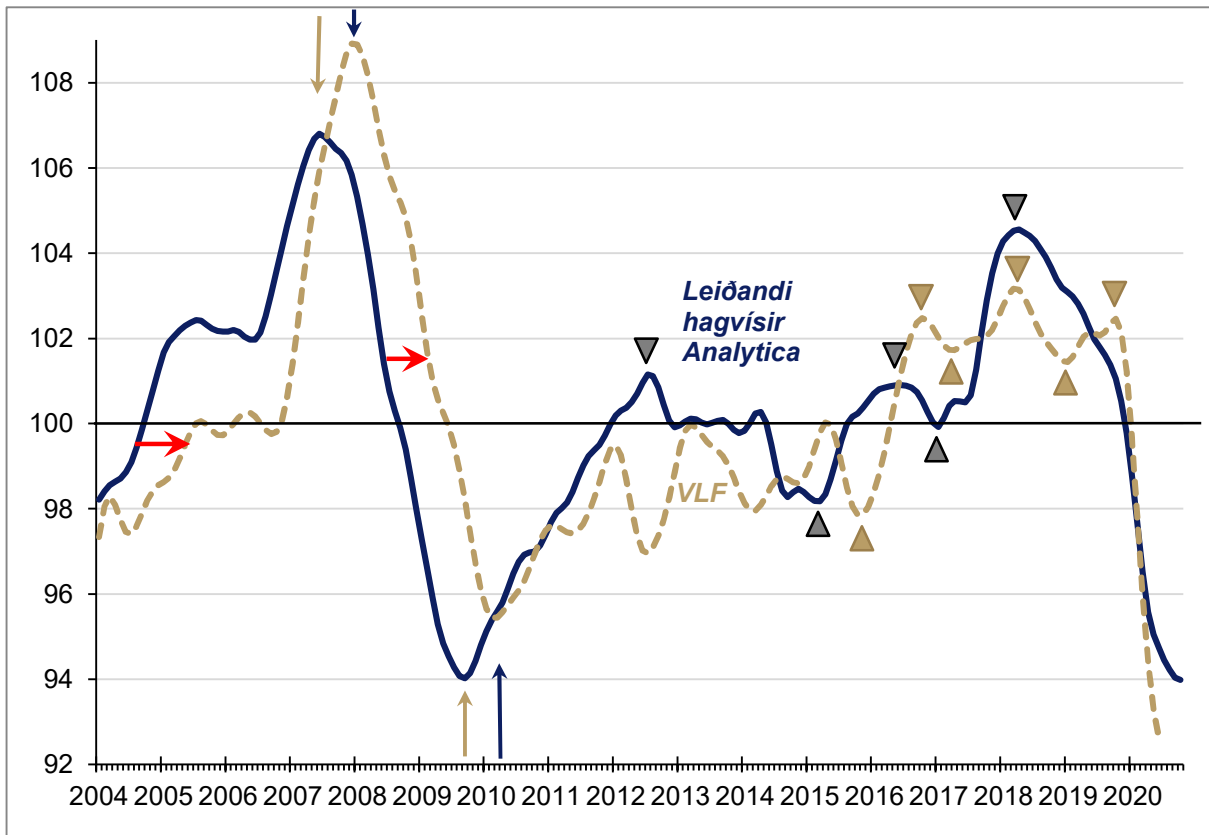
Leiðandi hagvísir Analytica (e. Composite Leading Indicator) lækkaði áfram í október. Miðað við að hagvísirinn hafi forspárgildi um vendipunkta um sex til níu mánuði eru líkur á áframhaldandi samdrætti inn á næsta ár. Hagvísirinn hefur ekki áður mælst lægri.

Fimm af sex undirliðum lækka frá í september en stærsta framlag til lækkunar er vegna samdráttar í komum ferðamanna og í vöruinnflutningi. Langtímauppleitni mikilvægra undirþátta hefur verið sterk en í bráð hefur langtímaleitnin minna að segja. Sérstök óvissa er áfram tengd ferðaþjónustu og lamandi áhrifum COVID-19 farsóttarinnar á efnahagslíf og uppnám á vettvangi alþjóðastjórn mála tengt henni.

Hagvísirinn er vísitala sem gefur vísbendingu um vendipunkta í efnahagssumsvifum að sex mánuðum liðnum. Það er hlutverk vísitölnunnar að veita skýra sýn á efnahagshorfur og vara tímanlega við viðsnúningi í efnahagssumsvifum. Vísitalan er reiknuð á grundvelli sömu aðferðafræði og annars staðar þar sem sambærilegar vísitölur eru reiknaðar en sérstaklega er tekið mið af verklagi OECD.

Mynd 1. Leiðandi hagvísir Analytica og verg landsframleiðsla – frávik frá leitni

Langtímaleitni = 100

Þróun leiðandi hagvísir Analytica er sýnd á mynd 1 (blár ferill) ásamt þróun vergrar landsframleiðslu (VLF - brotinn ferill). Reynsln er sú að leiðandi hagvísir er að jafnaði um 6 mánn. á undan þróun landsframleiðslu.

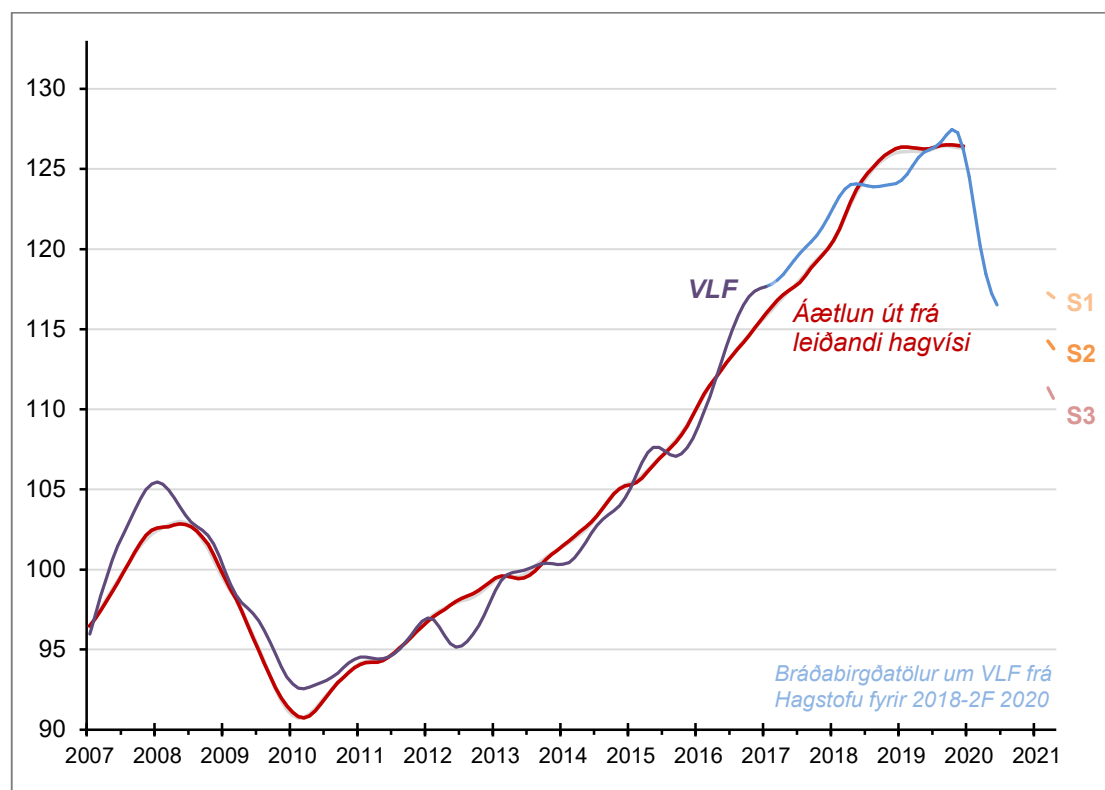
Merki um mögulegan viðsnúning sem birtust í tölum fyrir júlí eru horfin á ný.

Á mynd 2 má sjá sviðsmyndir Analytica um þróun landsframleiðslu sem byggð er á leiðandi hagvísi og undirþáttum hans eftir að búið er að hliðra hagvísinum fram um sex mánuði. Tilgangur myndarinnar er að setja leiðandi hagvísi Analytica sem birtur er á mynd 1 í samhengi við landsframleiðslu. Undirliggjandi langtímauppleitni landsframleiðslu hefur verið sterk en líklegt að minnki um hríð.

Rauði ferillinn sýnir áætlun Analytica byggða á leiðandi hagvísi en í ársbyrjun skiptist ferillinn í þrennt. Þær þrjár sviðsmyndir sem um ræðir **S1**, **S2** og **S3** taka mið af mismunandi forsendum um langtímaleitni. Það er nú mat Analytica að líklegasta niðurstaða liggja næst sviðsmynd **S2** í byrjun árs 2021. Afar mikil óvissa ríkir um framvinduna sem er m.a. háð framgangi COVID-19 farsóttarinnar, sóttvarnaraðgerðum og mildandi efnahagsaðgerðum ríkisstjórnar og seðlabanka.

Mynd 2. Sviðsmyndir um verga landsframleiðslu (VLF) inn á árið 2021

Ma. kr. pr. mán. - Verðlag 2005

Ath.: VLF tölur Hagstofu Íslands fyrir 2018, 2019 og 1H 2020 eru bráðabirgðatölur.

Á mynd 2 er búið að deila ársfjórðungslegum tölum Hagstofu Íslands um landsframleiðslu niður á mánuði. Analytica hefur árstíðaleiðrétt og jafnað tölurnar. Með árstíðaleiðréttunni er leiðrétt fyrir sveiflum sem hafa tilhneigingu til að endurtaka sig á sama tíma árlega. Með jöfnuninni eru síðar burt óreglulegar skammtíma-sveiflur í því skyni að auðveldara sé að bera kennsl á undirliggjandi þróun. Aðferð Analytica við árstíðaleiðréttunni skilar eilítið annarri niðurstöðu en aðferð Hagstofu.

Leiðandi hagvísir Analytica er samansettur úr sex undirþáttum af mismunandi toga. Um er að ræða aflamagn, debetkortaveltu, ferðamannafjölda, heimsvísitölu hluta-bréfa, innflutning og væntingavísitölu Gallup. Í október lækka fjórir af sex undirþáttum frá fyrra ári. Frá í september lækka fimm af sex undirþáttum. Sjá viðauka, myndir V1 og V2.

Hugmyndin að baki vísitölunni er sú að framleiðsla hefur aðdraganda. Vísitalan er reiknuð á grundvelli þátta sem mælast í upphafi framleiðsluferilsins og/eða veita vísbendingar um eftirspurn eftir vörum og þjónustu. Til að unnt sé að auka framleiðslu þarf t.d. að afla aðfanga og stofna til fjárfestinga.

Einstök gildi leiðandi hagvísis Analytica hafa verið endurskoðuð en það er afleiðing nýrra gilda fyrir undirþætti og þeirrar aðferðafræði sem notuð er við útreikninginn, þ. á m. endurmats á langtímaleitni.

Leiðandi hagvísir Analytica lækkar í október og tekur gildið 94,0, sjá töflu 1. Sú tala á að gefa vísbendingu um framleiðslu sex mánuðum síðar þ.e. í apríl 2021. Hagvísirinn tekur gildið 100 þegar búist er við að landsframleiðsla sé í takt við langtímaleitni.

Tafla 1. Leiðandi hagvísir Analytica 2019-2020

	Vísitala	Breyting (%)		Vísbending fyrir
		í mánuði	frá fyrra ári	
2019				
október	101.1	-0.3%	-2.5%	apríl 2020
nóvember	100.5	-0.5%	-2.8%	maí
desember	99.8	-0.7%	-3.3%	júní
2020				
janúar	98.8	-1.0%	-4.1%	júlí
febrúar	97.7	-1.1%	-5.1%	ágúst
mars	96.5	-1.2%	-6.1%	sept.
apríl	95.6	-1.0%	-6.8%	okt.
maí	95.1	-0.5%	-7.1%	nóv.
júní	94.7	-0.3%	-7.1%	des.
júlí	94.5	-0.3%	-7.2%	jan. 2021
ágúst	94.2	-0.2%	-7.3%	feb.
september	94.0	-0.2%	-7.2%	mars
október	94.0	-0.1%	-7.0%	apríl

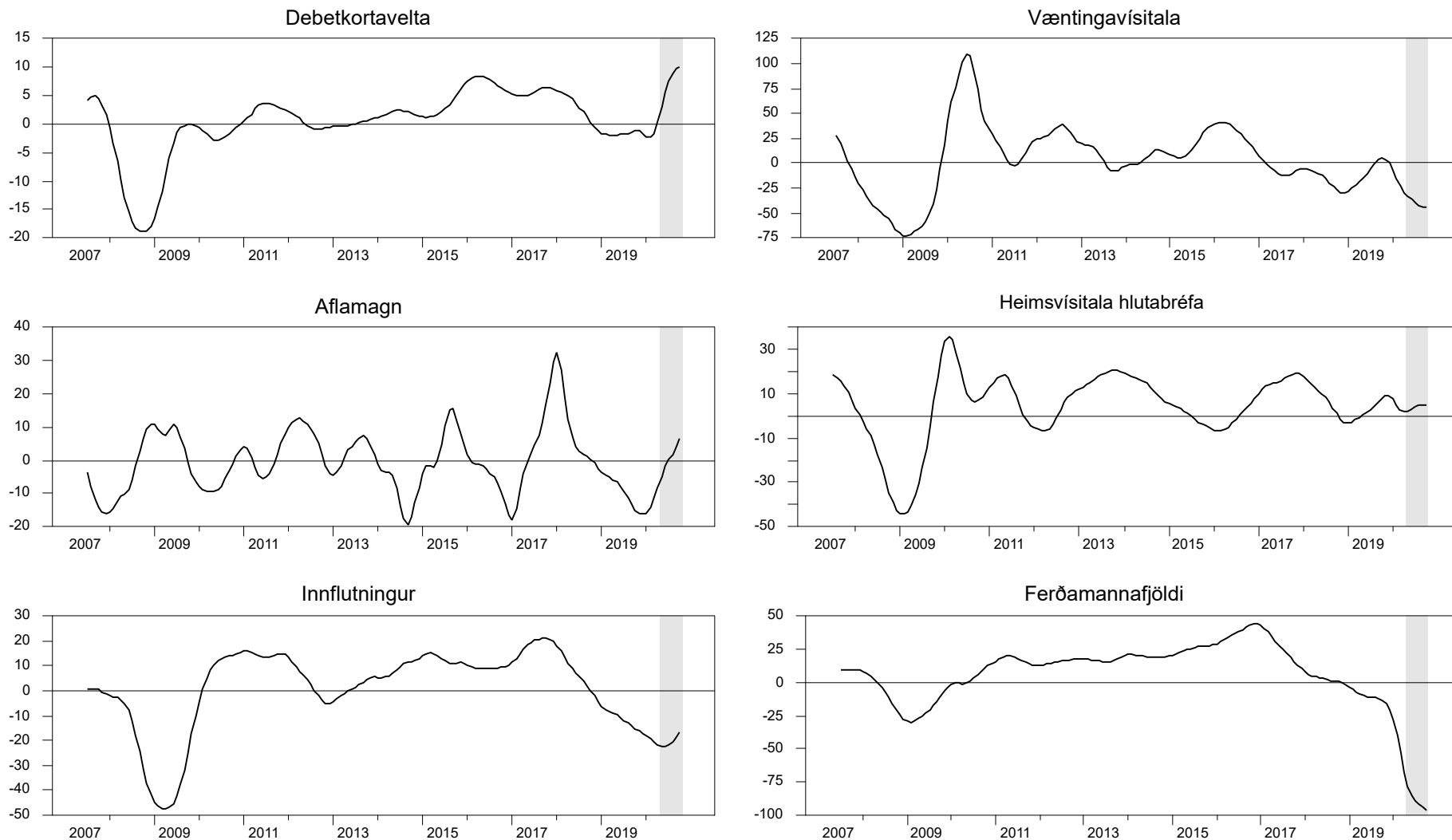
Birting leiðandi hagvísis Analytica fyrir nóvember er áformuð þann 17/12 2020.

Nánari upplýsingar veitir Yngvi Harðarson hagfræðingur

Sími: 527 8890 – Tölvupóstur yngvi@analytica.is

Mynd V1 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Prósentubreyting frá fyrra ári *

* Ekki frávik frá leitni viðkomandi þáttar

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta heimila í verslun innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlflugvallar.

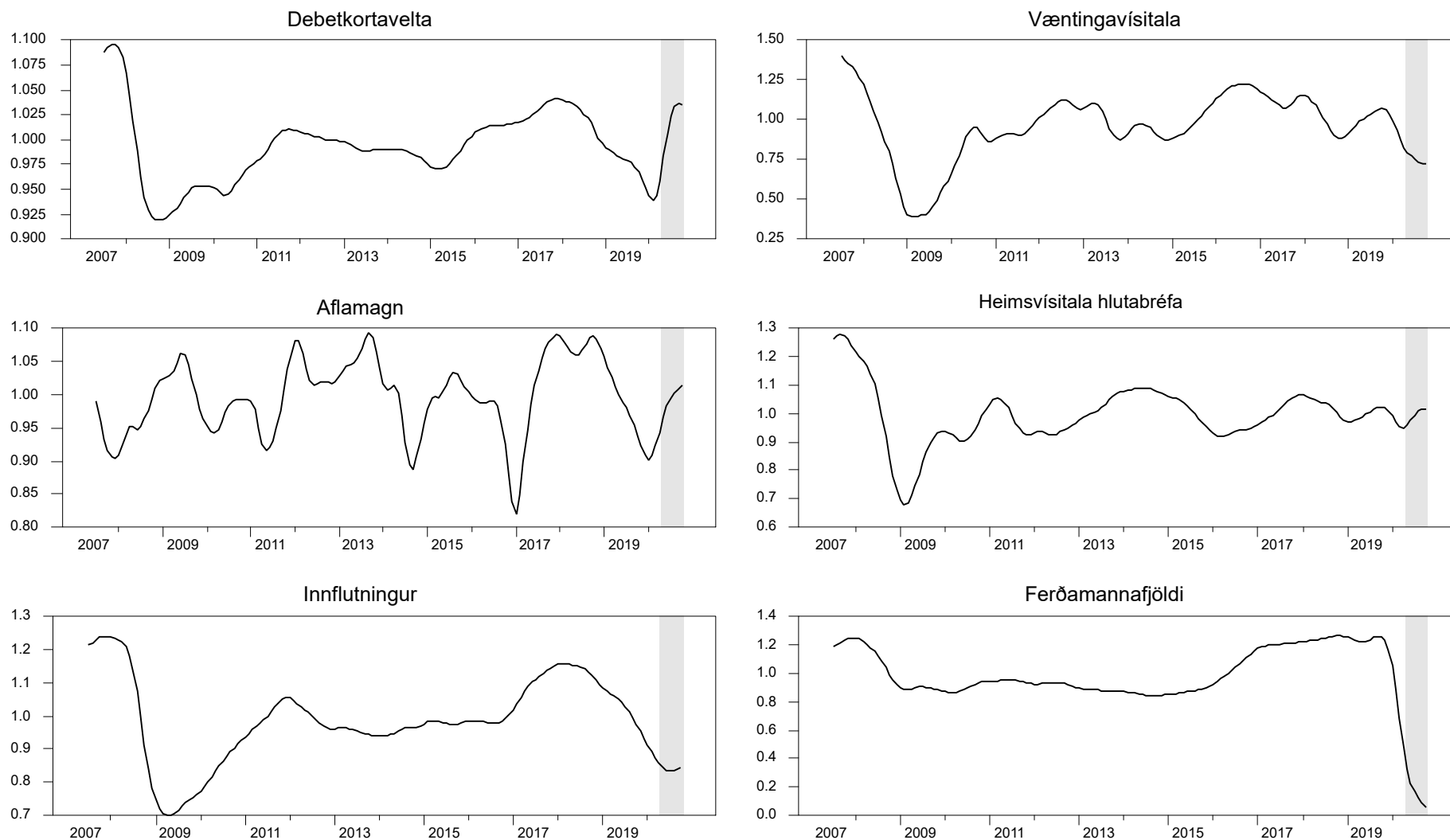
Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Mynd V2 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Frávik frá langtímaleitni

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlflugvallar.

Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Um Analytica

Analytica ehf. er óháð ráðgjafarfirmi á sviði efnahags- og fjármála með áherslu á ráðgjöf um fjár- og áhættustýringu til fagfjárfesta. Sérstaða fyrirtækisins liggur í áratuga reynslu og sérþekkingu starfsmanna.

Framkvæmdastjóri og stofnandi fyrirtækisins er Yngvi Harðarson hagfræðingur.

Yngvi er fæddur árið 1960. Hann er með MA gráðu í hagfræði frá Queen's University of Kingston í Kanada með áherslu á hagrannsóknir og peningamálahagfræði. Að auki er hann með próf í utánríkisverslunarfræðum frá Yrjö Jahnnson Foundation í Helsinki og CMT gráðu í tæknigreiningu frá CMT Association í N.Y. Þá er Yngvi með próf í verðbréfavíðskiptum. Yngvi hóf starfsferil sinn hjá Þjóðhagsstofnun árið 1988. Hann varð hagfræðingur Félags íslenskra iðnrekenda árið 1990. Yngvi stofnaði ásamt Sverri Sverrissyni fyrirtækið Ráðgjöf og efnahagsspár ehf. árið 1993, sem sérhæfði sig í áhættu- og skuldastýringu. Árin 2007 og fram til júlí 2010 gegndi Yngvi stöðu framkvæmdastjóra hjá Askar Capital hf. fjárfestingarbanka.

Nánari upplýsingar á heimasíðu fyrirtækisins <http://www.analytica.is>